

ת"פ 17385/08/17 - מדינת ישראל נגד עיאד אבו זעבוט

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 17385-08-17 מדינת ישראל נ' אבו זעבוט ואח'
תיק חיצוני: 344960/2017

בפני מאשימה נגד נאשמים
כבוד השופטת טל לחיאני שהם
מדינת ישראל
1. עיאד אבו זעבוט עו"ד ותד אחמד

החלטה

כללי

1. בפני בקשת ב"כ המאשימה להכריז על הנאשם 1 כ"סוחר סמים" ולהורות על חילוט רכבו, וזאת בהתאם לסעיף 36א(ב) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] תשל"ג-1973 (להלן: "הפקודה").

2. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום אשר ייחס לו ביצוע עבירת החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיפים 7(א)+(ג) רישא לפקודה, ועבירת הסתייעות ברכב לעבור עבירה, עבירה לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

3. מעובדות כתב האישום המתוקן, בו הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון, עלה כי ביום 05/08/17, בשעת ערב, החזיק הנאשם ברכב 248 שתילים של סם מסוכן מסוג קנאבוס במשקל כולל של 470.9 גרם, שלא לצריכה עצמית, וזאת תוך שמסתייע כאמור ברכב.

4. לאחר שב"כ הצדדים הציגו הסדר טיעון לפיו יעתרו במשותף להטלת 6 חודשי מאסר אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות, וטענו לענישה נלווית באופן חופשי, ניתן גזר דין בעניינו של הנאשם ביום 17/01/18.

בגזר הדין קבעתי כי ההסדר בין הצדדים לעניין המאסר בפועל הוא סביר ומצוי במסגרת מתחם העונש ההולם. כמו כן, הטלתי על הנאשם מאסר מותנה, קנס בסך 5,000 ₪, התחייבות ופסילה בפועל ועל תנאי.

5. בשלב זה יש לציין כי במועד הטיעונים לעונש עתר ב"כ הנאשם כי דיון בבקשת ב"כ המאשימה לחילוט רכבו של הנאשם 1, בין אם לפי פקודת הסמים ובין אם לפי פקודת סדר הדין הפלילי, יתקיים לאחר מתן גזר הדין, ומשכך נקבע

עמוד 1

מועד דיון נוסף ליום 28/02/18 בו נשמעו טענות הצדדים.

טיעוני הצדדים

6. ב"כ המאשימה טענה כי לאור מהות עבירת הסמים בה הודה הנאשם, אשר נכנסת בגדר "עבירה של עסקת סמים" ניתן להורות על חילוט הרכב בהתאם ל**סעיף 36א(ב) לפקודה**, וכי הנאשם אף עומד בתנאי הנוסף אשר מציב הסעיף מאחר שניסיון החיים והשכל הישר מלמדים כי הנאשם היה אמור להפיק רווח מהעבירות אשר ביצע, וזאת נוכח כמות השתילים, אופן סידורם ומקום החזקת הסמים.

כמו כן, טענה ב"כ המאשימה כי בחקירתו במשטרה הצהיר הנאשם כי על אף שהרכב רשום על שם אחר, הוא המשתמש היחיד ברכב, ואף בית המשפט בגזר דינו קבע כי הרכב שייך לרכוש המשותף.

ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה לתמיכה בטענותיה.

7. ב"כ הנאשם טען כי יש להימנע מחילוט הרכב ותחת חילוטו להורות על הטלת רכיב כלכלי אחר ונוסף, וזאת לאור שווי של הרכב, כ-20,000 ₪ אשר מכירתו על ידי המדינה איננה כדאית, ומאחר וחילוט הרכב יפגע משמעותית בנאשם לאור העובדה כי מתגורר כ-2 קילומטרים מהכביש הראשי.

עוד טען כי על אף שהרכב משמש את הנאשם ואשתו, ובפועל הנאשם הוא המחזיק ברכב על אף שאיננו הבעלים הרשום, ב"כ המאשימה הייתה צריכה לדאוג לזימון הבעלים הרשום של הרכב על מנת שישמעו טענותיו של הטוען לזכות ברכוש, שאלמלא כן לא יכול בית המשפט להורות על חילוט.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה לתמיכה בטענותיו.

המסגרת הנורמטיבית

8. בפתח הדברים יש לציין כי על אף שמושב זה סבור כי דרך המלך בתיק זה הייתה לעתור לחילוט הרכב מכוח **סעיף 36א(א)(1) לפקודה**, מאחר והרכב שימש כאמצעי לביצוע העבירה, מכיוון שב"כ המאשימה שבה וטענה כי עותרת לחילוט הרכב בהתאם ל**סעיף 36א(ב) לחוק**, אדון בטענות הצדדים בהתאם לסעיף המבוקש בלבד.

9. **סעיף 36א(ב) לפקודה** קובע כי: "בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה של עסקת סמים והוכח לו כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור, יקבע בהכרעת הדין, על פי בקשת תובע, שהנידון הוא סוחר סמים ומשעשה כן - יצווה בגזר הדין, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט".

10. מסעיף 36א(ב) לפקודה עולה כי יש צורך בקיומם של שני תנאים מצטברים על מנת שבית המשפט יכריז על נאשם כ"סוחר סמים". האחד, הוא כי יורשע בעבירה שעניינה "עסקת סמים", והשני הוא כי תוכח הפקת רווח או פוטנציאל להפקת רווח מהעבירה.

11. הכרזה על "סוחר סמים" כאמור צריכה להיעשות במסגרת הכרעת הדין, אולם ניתן לסטות מהאמור בנסיבות המתאימות אשר אין זה המקום לפרטן מאחר וב"כ הנאשם לא העלה טענות לעניין זה.

ראו: רע"פ 7819/15, סלור נגד מדינת ישראל (22/05/16).

12. מטרת תיקון הפקודה והוספת סמכויות החילוט נועדה לייעל את המלחמה בעברייני הסמים על ידי שלילת רכוש שהושג על ידם במסגרת פעילותם הפלילית. עם זאת, האינטרס הציבורי הטמון במוסד חילוט רכוש העברייני אינו מוחלט. הוא עשוי לסגת בפני אינטרס קנייני מוכח של בעל זכות ברכוש מיועד לחילוט.

ודוק, דווקא כיוון שהיקף הרכוש שחשוף להליך החילוט הוא רחב, ישנה חשיבות לאזן באופן ראוי בין כלל האינטרסים.

ראו: ע"פ 4496/04 מוחמד עלי מחג'נה נגד מדינת ישראל (11/9/05).

13. מהפסיקה עולה כי כמות סמים רבה הנתפסת אצל נאשם ואופן אחסונו יש בהם כדי להוכיח כי הנאשם היה אמור להפיק רווח מעבירה של עסקת סמים.

על מנת להפריך מסקנה טבעית זו הנובעת מנסיבות ביצוע העבירה, צריך הנאשם לספק הסברים אשר יוכלו להקהות את עוקצן של העובדות.

ראו: דנ"פ 10402/07 מטיס נגד מדינת ישראל (29/01/08).

14. על פי סעיף 31(6) לפקודה: "קבע בית המשפט לפי סעיף 36א(ב) שנידון הוא סוחר סמים -

(א) כל רכוש של אדם כאמור, ורכוש של בן זוגו ושל ילדיו אשר טרם מלאו להם עשרים ואחת שנים, וכן רכוש של אדם אחר שהנידון מימן את רכישתו או העבירו לאותו אדם ללא תמורה, ייראה כרכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן הוכיח הנידון אחד מאלה: ..."

15. מהחזקה האמורה, ואף מהפסיקה [ראו ב"ש (חי') 2638/99 מדינת ישראל נגד מלכה (01/03/2000), ת"פ 11-01-2758 מדינת ישראל נ' יקוטי (04/07/11), וע"פ 546/92 מלול נגד מדינת ישראל (19/11/92)] עולה כי אין זה תנאי שהנאשם יהיה בעליו של הרכוש, ועצם רישומו על שם אשתו אין בה כדי למנוע חילוטו.

16. עם זאת, סעיף 36א(ג) לפקודה קובע כי: "לא יצווה בית משפט על חילוט כאמור בסעיף זה אלא לאחר שנתן לנידון וכן אם הם ידועים לבעל הרכוש, למי שהרכוש נמצא בחזקתו או בשליטתו ולמי שטוען לזכות ברכוש (להלן - הטוען לזכות ברכוש), הזדמנות להשמיע את טענותיהם".

17. עוד קבע המחוקק כי חילוט ייעשה רק בכפוף לכך שלבעל הרכוש שיחולט ולבני משפחתו יהיו אמצעי מחיה סבירים (סעיף 36ג(ב) לפקודה).

דין והכרעה

18. כאמור, הנאשם הורשע בביצוע עבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית, עבירה שעונש המקסימום בגינה הינו 20 שנות מאסר. משכך, התנאי הראשון מתקיים.

בהתאם להלכה הפסוקה, בשים לב לעובדה כי מדובר בכמות שתילים לא מבוטלת, במשקל של כחצי ק"ג של סם מסוכן מסוג קנאבוס וכן לאור מיקום ביצוע העבירה, כניסה לפסטיבל, בהתאם לניסיון החיים והשכל הישר, ניתן להסיק כי הנאשם היה אמור להפיק רווח מביצוע העבירה.

משכך, לכאורה, בהתאם להוראת המחוקק היה מקום להכריז על הנאשם כ"סוחר סמים" ולהורות על חילוט הרכב.

עם זאת, לאחר ששמעתי טיעוני הצדדים ועיינתי בפסיקה, סבורני כי אין מקום להיעתר לבקשה באופן מלא.

19. במקרה המונח לפניי, לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי הנאשם אינו הבעלים הרשום של הרכב וכי הרכב רשום על שם אישתו, הגם שהשימוש ברכב היה משותף לשניהם והנאשם למעשה החזיק ברכב.

משכך, על בית המשפט לבחון הבקשה, בהתאם להוראת סעיף 36א(ג) לפקודה, לאחר שמיעת הבעלים של הרכב.

במעמד הדיון אף צד לא טרח לזמן האישה לדיון ועל כן ישנו קושי ממשי להורות על חילוט הרכב במצב הדברים שנוצר.

20. שקלתי בדעתי האם זה המקרה בו על בית המשפט לקבוע דיון נוסף אליו תוזמן הבעלים הרשום של הרכב כדי להשמיע טענותיה, אלא שבשים לב לעובדה כי מדובר בבקשה של אחד הצדדים ולאור שיטת המשפט הנהוגה בארצנו, אינני מוצאת מקום לקיים דיון נוסף תוך ביצוע פעולת זימון שהיה על אחד הצדדים לעשות.

בקובעי כך לקחתי בחשבון אף את העובדה כי עסקינן בנאשם נעדר עבר פלילי, שהורשע בהחזקת כחצי ק"ג של סם מסוכן מסוג קנאבוס ובמידה מסוימת ישנו חוסר הלימה בין בקשת המדינה לחילוט לנסיבות מקרה זה.

עוד התייחסתי לעובדה כי לטענת ב"כ הנאשם מדובר במי שמתגורר בפזורה, במרחק של כשני ק"מ מהכביש הראשי בתוך שטח שההליכה והנסיעה בו אינם נוחים ולמעשה הרכב מהווה עבור הנאשם אמצעי מחיה לצורך הגעה מביתו וחזרה אליו.

21. לאור המפורט ובאיזון בין השיקולים השונים ובהם מחד גיסא חומרת העבירה, הפסיקה הרלוונטית לעניין היעדר הצורך בהוכחת רווח בשל כמות הסמים שנתפסה ואופן הצגתם, וכן החזקה כי הרכב הושג בעבירה של עסקת סמים, ומאידך גיסא הפגיעה המשמעותית בנאשם ובאשתו, בעלת הרכוש אשר לא נשמעו טענותיה, ושווי הרכב, שוכנעתי כי ניתן להטיל על הנאשם רכיב כלכלי נוסף, בהתאם לעתירתו של ב"כ הנאשם, אשר יבוא תחת חילוט הרכב כך שלא יפגעו האינטרס הציבורי ושיקול ההרתעה.

[ראו לעניין אפשרות צמצום היקף החילוט עפ"ג 55286-02-17 אבו רקייק נגד מדינת ישראל (29/03/17)]

22. סוף דבר, אני מורה כי הנאשם ישלם ₪ 5,000 נוספים כהוצאות לטובת אוצר המדינה. רק לאחר המצאת אישור על תשלום ההוצאות יוכל הנאשם לקבל לידי חזרה את הרכב (טויטה מ.ר. 6009010).

לבקשת ב"כ הנאשם, הנאשם יוכל לשלם הוצאות המשפט אף במזכירות בית משפט השלום בבאר שבע.

23. מזכירות תמציא ההחלטה לב"כ הצדדים.

24. זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ב' ניסן תשע"ח, 18 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.